

INTEMEIEREA TARII ROMANESTI

1. Formarea statului Tara Romaneasca

Dezvoltarea economica si situatia politica externa favorabila au contribuit la formarea cnezatelor si voievodatelor Tarii Romanesti sub stapanirea unui carmutor mai puternic , care a fost la inceputul sec. al XIV- lea **Basarab I**, voievodul de la Arges. Profitand de slabirea cuceritorilor tataro- mongoli, precum si de criza interna din Ungaria, unde in anul **1301** luase sfarsit dinastia Arpadienilor si se ducea lupta pentru tronul regal, Basarab I a unit intr- un singur stat, voievodatele razlete, situate la sud de Carpati pana la Dunare, cu capitala in Campulung, oras vechi intemeiat de negustori sasi veniti de peste munti . Dintr- o cronica ungara se stie ca in anul **1324** Basarab I era " **mare voievod in Tara Romaneasca** " .

Cu toate numeroasele incercari ale feudalilor unguri de a supune Tara Romaneasca ea a reusit sa- si pastreze independenta. Succesorii lui Basarab I au continuat sa intareasca legaturile cu Bulgaria si cu Serbia si cu ajutorul lor sa opuna rezistenta feudalilor unguri. Legaturile cu statele slave s- au intarit indeosebi sub **Nicolae Alexandru (1352 - 1364)**, fiul lui Basarab I, care, impotriva tendintelor bisericii catolice ungare de a- si extinde influenta sa asupra Tarii Romanesti, s- a sprijinit pe biserica ortodoxa si in anul **1359** a intemeiat prima mitropolie ortodoxa.

2. Organizarea statului feudal in Tara Romaneasca

La sfarsitul secolului al XIV- lea si in sec. al XV- lea a avut loc consolidarea Tarii Romanesti, fara formarea statelor feudale centralizate. Primele formatii statale in teritoriile din jurul Dunarii si ale Carpatilor au luat nastere relativ tarziu, cand ele ajunsesera a fi inconjurate de state feudale puternice, care urmau sa- si largeasca hotarele pe seama teritoriilor statelor vecine. Ca influenta asupra centralizarii statului in Tara Romaneasca a fost jugul mongol timp de aproape un secol, apoi s- a aflat sub amenintarea continua de a fi cotoptita de feudalii unguri si de rivalii lor, feudalii poloni.

In fruntea principatului se afla un domn a carui putere era considerata nelimitata. In realitate insa, in toate hotararile lui cu privire la problemele de politica interne, cat si la cele de politica externa, domnul trebuia sa tina seama de parerile boierilor. boierii se imparteau in "mari" si "mici". In mainile boierilor mari, adica ale celor mai mari feudali, se aflau toate organele supreme de conducere. Din mijlocul boierilor mari se alegeau inaltii dregatori care il ajutau pe domn. Boierii mici erau subordonati marilor boieri si indeplineau diferite functii in administratiile locale a tinuturilor sau judetelor, in care erau impartite teritoriile principatelor. Toti acesti reprezentanti ai aparatului de stat nu primeau o remuneratie speciala pentru serviciile lor si traiau exclusiv pe seama populatiei, incasand in folosul lor diferite dari si amenzi.

3. Razboiul lui Basarab I cu Carol Robert

Dupa stingerea dinastiei Arpadiene urmeaza in Ungari lupte pentru tron, dar in cele din urma tronul este castigat de Carol - Robert din familia franceza de Anjou, care domnea la Neapole. Carol - Robert porneste in **1330**, o expeditie armata impotriva lui Basarab I. Aceasta expeditie este povestita in toate amanuntele ei, intr- o cronica ungureasca numita " **Chronicon Pictum** ", cronica cu imagini si ilustratii facute de cronicari in care se vad luptele romanilor cu ungurii si aspectul luptatorilor lui Basarab.

Regele pornise dupa indemnul banului ungur de Severin, care se vedea lipsit de stapanirile lui de catre Basarab I. Oastea ungureasca era mare, bine inarmata, dupa obiceiul din Evul Mediu cu cavalerii in zale iar oastea lui Basarab, care era alcatuita din tarani nu se putea compara cu ea. Regele Ungariei cucereste cetatea Severinului dupa care inainteaza spre Olt, ca sa supuna toata Tara Romaneasca. Basarab speriat de inaintarea Ungurilor, condusi de regele in persoana, ii trimite soli sa- i spuna ca- i va plati un mare tribut si il va trimite si pe fiul sau ostatec, cu conditia ca armata ungureasca sa se retraga din tara. Cu tot sfatul unor nobili, care erau de parere ca regele sa primeasca propunerile de pace ale lui Basarab I, Carol - Robert in trufia lui refuza si spune : " **Basarab este pastorul oilor mele si voi sti sa- l scot de barba din**

barlogul in care s'a ascuns ". Astfel regele continua inaintarea, dar este atras de catre Basarab in locuri stramte in pasul Branului langa Campulung. Cand oastea sa patrunde in acele locuri este atacata de romani, care pravalesc bolovani si trunchiuri de copaci. Regele ungarilor este nevoit sa fuga. Lupta a durat trei zile dupa care s- au retras si resturile armatei.

Aceasta victorie stabileste definitiv independenta Tarii Romanesti, dar cu ramanerea Severinului in mainile ungesti.

Tot in **1330** Basarab stabileste legaturi cu vecinii de peste Dunare. Domnul Tarii Romanesti era aliat cu tarul bulgar Mihail, care lupta impotriva Sarbilor. In lupta de la Velbujd intre Mihail si sarbi, Basarab trimite aliatul sau in ajutor dar totusi sarbii ies invingatori.

4. Urmarii lui Basarab

Basarab a domnit pana in anul **1352**, cand moare in scaunul sau de la Campulung. Inainte de moarte el se impacase cu regele Ungariei, care acum era **Ludovic cel Mare**, fiul lui **Carol - Robert**, si recunoscuse suzeranitatea lui asupra Tarii Romanesti, fara nici o obligatie de tribut sau de alta natura. Dupa Basarab I a urmat in scaunul fiul sau **Nicolae Alexandru**, care intareste relatiile de prietenie cu vecinii din sudul Dunarii. O fiica a lui Alexandru se casatoreste cu **Stefan Uros**, regele sarbilor, iar cealalta cu **Strasimir**, tarul bulgar de la Vidin. Alexandru era casatorit cu o nobila ungara din Ardeal, doamna **Clara**, catolica, care a sprijinit intinderea catolicismului in Tara Romaneasca.

In timpul lui Alexandru se intemeiaza metropolia Tarii Romanesti. Alexandru ceruse patriarhului de la Constantinopol sa numeasca un mitropolit in tara lui si acesta muta in anul **1359** pe mitropolitul Iacint Kritopol, un grec de la Vicina, orasel in Dobrogea, astazi disparut.

5. Dezvoltarea economica a Tarii Romanesti

Desi navalirea tataro - mongola a pustiit teritoriile Tarii Romanesti , cresterea fortelor de productie in cursul celei de- a doua jumatai a sec. al XIII- lea si in sec. al XIV- lea a dus la un progres economic foarte vizibil al acestor teritorii. Cultura graului, meiului si a pomilor fructiferi a atins in Tara Romaneasca o dezvoltare insemnata incepand din sec. al XIV- lea. Dezvoltarea mestesugurilor si a schimbului a dus la cresterea oraselor existente si la infiintarea de noi orase pe teritoriile Tarii Romanesti. In sec. al XIV- lea a capatat o mare raspandire comertul intern, care a contribuit la consolidarea legturilor economice dintre diferitele parti ale Tarii Romanesti ; a crescut si comertul extern.

La aceste dezvoltari a contribuit pozitia geografica prielnică a multor orase din Tara Romaneasca, prin care treceau principalele cai comerciale din Polonia si Germania spre Marea Neagra, spre rasarit si spre Bizant. In jurul fiecarui oras, cat de cat important, luara fiinta cate o suburbie cu o piata locala si cu ateliere mestesugaresti. Izvoarele mentioneaza : armurieri, pietrari, olari, creatori, dogari, giuvaergii si alti mestesugari. Taranii din satele vecine si de pe mosii aduceau in orase surplusul produselor lor si de aici cumparau obiectele de care aveau nevoie

In Tara Romaneasca cele mai importante orase erau : Curtea de Arges, Tirgoviste (capitala statului in sec. al XV- lea), Campulung, Braila, Giurgiu, Ramnicu- Valcea.

Orasele se bucurau de unele drepturi de administrare autonoma. In fruntea orasului se afla de obicei " **soltuzul** " si un sfat orasenesc

In sec. al XV- lea a crescut mult rolul Tarii Romanesti in comertul international. Domnii au inceput sa bata moneda proprie, sa incheie tratate comerciale cu negustorii marilor orase. Nenumaratele si feluritele venituri obtinute din mestesuguri si comert dadeau posibilitate domnului Tarii Romanesti sa concentreze in mainile sale mari resurse banesti. In felul acesta s- au creat conditii economice pentru consolidarea unui aparat puternic central in Tara Romaneasca.